



**PONS I ALTÉS, Josep Maria. *Pere Boldú i Tilló. Cooperació i formació*. Valls: Fundació Roca i Galès i Cossetània Edicions, 2013. Cooperativistes catalans, 22. 86 pàgs., i ils. [17 x 24].**

Biografia de Pere Boldú i Tilló, que va néixer el 1926 a Arbeca (Garrigues) municipi on sempre va viure. Tant el pare com els tiets eren de la CNT, i ell es va criar en un ambient molt polititzat. Per aquest motiu, després de la Guerra Civil el seu oncle Pere se'l emportà a l'exili.

Durant la dictadura Pere Boldú va tenir una certa activitat a la clandestinitat, aquests principis d'esquerra es barrejaven amb els cooperativistes i el 1956 s'incorporà a la Cooperativa Provincial Avícola y Ganadera (COPAGA). Ell va introduir la producció avícola a Arbeca i a partir de 1968 va entrar a la Junta Rectora de COPAGA, va ser el primer director administratiu i després director general de la cooperativa. Fet que el va permetre, juntament amb altres socis, d'introduir canvis democràtics compatibles amb una gestió eficient.

Participà en les primeres reunions de l'Unió de Pagesos i col·laborà en les mobilitzacions, sobretot la de 1978. La seva trajectòria política socialista el portà a integrar-se en el PSC durant la transició. Va formar part del Consell d'Agricultura de la Generalitat durant els primers anys de funcionament – quan era president Josep Tarradellas.

El seu protagonisme en estructures cooperativistes es va anar accentuant i s'implicà en la cooperativa del seu poble. El 1970 va denunciar anomalies en els balanços presentats i va remarcar que la distribució de càrregues entre les seccions no era correcta. Participà en enfrontaments el 1978 amb la Cambra Agrària d'Arbeca i fou president de la cooperativa d'Arbeca durant sis anys. Es va centrar llavors en la modernització de les infraestructures i l'administració; va fer construir el nou molí d'oli, va racionalitzar la gestió cooperativa i va prohibir la venda a granel d'oli.

També va liderar el projecte de l'Agrupació de Cooperativistes Agrícoles de les Terres de Lleida. Des del 1942 les cooperatives locals havien d'estar adherides a Unió Territorial de Cooperatives del Campo (UTECA) i el 1973 va ser elegit delegat de la Federació Nacional de Cooperativistes i president de l'Agrupació (de 1981 a 1989). Va voler buscar contactes i conèixer les experiències realitzades en altres països. S'adonà que en les cooperatives de referència d'altres països hi havia professionals en la gestió. I la Agrupació va estar present en tots els àmbits en els que el cooperativisme lleidetà tingué interessos. Aconseguí que 107 cooperatives formessin part de l'Agrupació, i va insistir en l'importància de la gestió i la capitalització. Després va introduir serveis de formació i educació.

Pere Boldú també va participar en altres entitats a partir dels anys 80. Va aconseguir un bon vincle amb els diferents responsables del Departament d'Agricultura de la Generalitat, tot i ser d'esquerres. La Llei de Cooperatives de



Catalunya de 1983 va contribuir a la creació d'un Consell Superior de la Cooperació i ell va ser elegit com a membre. També va passar a ser membre de la Junta de UNACO (Unión Nacional de Cooperativas del Campo), que influïa en les condicions generals de la compra de determinats productes i es convertí en una eina per obtenir recursos.

El 1990 es va crear la Fundació Catalana de Cooperació amb seu a Lleida i després la Federació de Cooperativistes Agraris va demanar de formar part del patronat de la Fundació. Entre les activitats que va portar a terme hi ha la d'un programa de formació dirigit a dones, per donar-les-hi eines i la capacitat d'insertar-les laboralment.

Pere Boldú va morir l'any 2009, després de patir un altre infart. Col·laborà d'una manera estreta en el cooperativisme i va voler que els pagesos enlloc d'incrementar els beneficis capitalitzalitzessin l'entitat. L'obra presenta anotacions a peu de pàgina i reflecteix els amplis coneixements de l'autor; conté un apartat de fonts i bibliografia.

IHE

(Secretaria de la revista)

## *Traducción de la reseña anterior:*

Biografía de Pere Boldú i Tilló, que nació en 1926 en Arbeca (Garrigues) municipio donde siempre vivió. Tanto su padre como sus tíos pertenecían a la CNT, y él se crió en un ambiente muy politizado. Por dicho motivo, después de la Guerra Civil su tío Pere se lo llevó al exilio.

Durante la dictadura, Pere Boldú tuvo una cierta actividad en la clandestinidad, y sus principios de izquierda se mezclaban con los cooperativistas; así en 1956 se incorporó a la Cooperativa Provincial Avícola y Ganadera (COPAGA). El introdujo la producción avícola en Arbeca y a partir de 1968 entró en la Junta Rectora de COPAGA, siendo su primer director administrativo y después el director general de la cooperativa. Hecho que le permitió, junto con otros socios, introducir cambios democráticos compatibles con una gestión eficiente.

Participó en las primeras reuniones de la Unió de Pagesos y colaboró en las movilizaciones, sobre todo la de 1978. Su trayectoria política socialista lo llevó a integrarse en el PSC durante la transición. Formó parte del Consell d'Agricultura de la Generalitat durante los primeros años de funcionamiento –cuando era presidente Josep Tarradellas.

Su protagonismo en estructuras cooperativistas se fue acentuando y se implicó en la cooperativa de su pueblo. En 1970 denunció anomalías en los balances presentados y destacó que la distribución de cargas entre las secciones no era correcta. Participó en enfrentamientos en 1978 con la Cambra Agrària d'Arbeca durante seis



años. Se centró entonces en la modernización de las infraestructuras y la administración; hizo construir el nuevo molino de aceite, racionalizó la gestión cooperativa y prohibió la venta de aceite a granel.

También lideró el proyecto de la Agrupació de Cooperativistes Agrícoles de les Terres de Lleida. Desde el año 1942 las cooperativas locales debían estar adheridas a la Unión Territorial de Cooperativas del Campo (UTECA) y en 1973 fue elegido delegado de la Federació Nacional de Cooperativistes y presidente de la Agrupació (de 1981 a 1989). Quiso buscar contactos y conocer las experiencias realizadas en otros países. Se dio cuenta de que en las cooperativas de referencia de otros países había profesionales en la gestión. Y la Agrupació estuvo presente en todos los ámbitos en los que el cooperativismo leridano tuviera intereses. Consiguió que 107 cooperativas formasen parte de la Agrupació, insistiendo en la importancia de la gestión y la capitalización. Después introdujo servicios de formación y educación.

Pere Boldú también participó en otras entidades a partir de los años 80. Consiguió un buen vínculo con los diversos responsables del Departament d'Agricultura de la Generalitat, a pesar de su ideología de izquierdas. La Llei de Cooperatives de Catalunya de 1983 contribuyó a la creación de un Consell Superior de la Cooperació y el mismo fue elegido como miembro. También pasó a ser miembro de la UNACO (Unión Nacional de Cooperativas del Campo), que influía en las condiciones generales de la compra de determinados productos y se convirtió en una herramienta para obtener recursos.

En 1990 se creó la Fundació Catalana de Cooperació con sede en Lérida y después la Federació de Cooperativistes Agraris pidió pasar a pertenecer al patronato de la Fundació. Entre las actividades que llevó a cabo está el programa de formación dirigido a mujeres, para proporcionarles herramientas y la capacidad de inserción laboral.

Pere Boldú murió en el año 2008, después de padecer un nuevo infarto. Colaboró de un modo estrecho en el cooperativismo y quiso que los payeses en lugar de incrementar los beneficios capitalizaran la entidad. La obra contiene anotaciones a pie de página, y refleja los amplios conocimientos que tiene el autor sobre el tema; al final consta un apartado de fuentes y bibliografía.

IHE  
(Secretaria de la revista)